

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi

Khall 27.08.2024 § 157
375/11.01.00.03/2024

Valmistelija Hallintojohtaja Kyllönen Pinja, puh. 044 7255223

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Tausta

Ympäristöministeriö asetti lokakuussa 2023 yhden luukun lainsäädännön kehittämistä valmistelevan lainsäädäntöhankkeen, jossa oli tarkoitus kehittää ympäristöllisiä lupamenettelyjä koskevaa sääntelyä ja edistää yhden luukun mallin toteuttamiseen liittyviä hallitusohjelman kirjauksia. Hankkeen toimikausi on 20.10.2023 – 31.12.2024. Hankkeen tavoitteena on sujuvoittaa yhden valtakunnallisen toimivallan omaavan lupa-, ohjaus- ja valvontaviranomaisen mallissa ympäristöön vaikuttavien hankkeiden lupamenettelyjä. Valmistelussa on otettu huomioon myös alueellisen osaamisen turvaaminen, ympäristölliset vaatimukset, haitankärsijöiden asema ja muiden intressitahojen osallistumismahdollisuuksien turvaaminen. Lainsäädäntöhanke on osa ympäristöministeriön Yhden luukun palvelujen hanke -kokonaisuutta.

Hanke liittyy valmisteilla olevaan valtion aluehallintouudistukseen, jonka yhteydessä organisoidaan uudelleen valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät. Asiaa koskeva luonnos hallituksen esitykseksi on samaan aikaan lausuntokierroksella.

Lisäksi ympäristöministeriössä on vireillä kriittisten raaka-aineiden hankkeiden yhteyspisteviranomaista koskevan hallituksen esityksen valmistelu. Asiaa koskeva luonnos hallituksen esitykseksi on myös samaan aikaan lausuntokierroksella (20.6. – 12.8.2024).

Tavoitteet

Hankkeessa kehitetään ympäristöllisiä lupamenettelyjä koskevaa sääntelyä ja edistetään keskeisiä yhden luukun mallin toteuttamiseen liittyviä hallitusohjelman kirjauksia.

Esityksessä ehdotetaan useita säännösmuutoksia, joilla toteutettaisiin ympäristöllisten asioiden yhden luukun asiointimahdollisuutta Lupa- ja valvontavirastossa.

Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa. Samalla ehdotetaan kumottavaksi laki

eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta sekä laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa.

Hallituksen esitykseen sisältyvien ehdotusten tavoitteena on sujuvoittaa ja yhdenmukaistaa ympäristöllisiä lupamenettelyitä Lupa- ja valvontavirastossa sekä vahvistaa viranomaisen asiantuntemuksen hyödyntämistä ympäristöasioiden käsittelyssä. Tavoitteena on parantaa päätösten laatua, lisätä ennakoitavuutta ja vähentää tarvetta muutoksenhakuun.

Ehdotuksilla vahvistetaan viranomaisen ennakollista ohjausta ja neuvontaa, laajennetaan eräiden ympäristöllisten lupa-asioiden yhteiskäsittelyä, edistetään YVA- ja lupamenettelyiden nykyistä tiiviimpää yhteensovittamista sekä jatketaan vihreän siirtymän etusijamenettelyä.

Esityksellä ehdotetaan myös täytäntöön pantavaksi kansallisesti eräitä EU-säädösten lupamenettelyä koskevia säännöksiä esimerkiksi määräaikojen seurantaan ja yhteyspisteviranomaisen nimeämiseksi. Säädösten edellyttämällä tavalla kansallisesti nimettävänä yhteyspisteviranomaisena toimisi uusi Lupa- ja valvontavirasto.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan kuin valtion aluehallinnon uudistusta koskeva lainsäädäntö (1.1.2026).

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 30.8.2024.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM063:00/2023> - Hankkeen sivu valtioneuvoston Hankeikkunassa

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. pyyntöön:

Kuhmon kaupunki suhtautuu positiivisesti hankkeeseen, jossa kehitetään ympäristöllisiä lupamenettelyjä ja edistetään hallitusohjelman "yhden luukun" mallin toteuttamista. Yhden valtakunnallisen toimivallan omaavan lupa-, ohjaus- ja valvontaviranomaisen mallissa ympäristöön vaikuttavien hankkeiden lupamenettelyjen sujuvoittaminen on kannatettava tavoite.

Kuhmon kaupungin näkökulmasta uudistus on tervetullut, sillä se todennäköisesti vähentää byrokratiaa, nopeuttaa hankkeiden lupaprosesseja ja mahdollistaa paremmin alueellisten erityispiirteiden huomioimisen ympäristölupien käsittelyssä.

Kuhmon kaupunki toivoo kuitenkin, että uudistuksen yhteydessä varmistetaan riittävä resursointi ja asiantuntemus erityisesti maaseutu- ja harvaan asuttujen alueiden tarpeisiin. Lisäksi on tärkeää, että uuden viraston palvelut ovat helposti saavutettavissa ja että paikallisilla toimijoilla on mahdollisuus vaikuttaa lupaprosesseihin ja niiden kehittämiseen.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

